

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O METEOROLOŠKOJ I HIDROLOŠKOJ DJELATNOSTI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o meteorološkoj i hidrološkoj djelatnosti sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. točki 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM

Osnova meteorološke i hidrološke djelatnosti jesu motrenja (mjerenja i opažanja), te prikupljanja meteoroloških i hidroloških podataka za potrebe proučavanja vremenskih, klimatskih i hidroloških prilika, za prognoze i upozorenja mogućih izvanrednih prilika – jednom riječju praćenje vremena i klime te stanja voda.

Ovo se u cijelom svijetu provodi na istovjetan način, radi uporedivosti i iskoristivosti meteoroloških i hidroloških podataka i proizvoda. To područje uređuje Svjetska meteorološka organizacija (World Meteorological Organisation – WMO) svojim preporukama, uputama i tehničkom regulativom.

Osim meteoroloških i hidroloških motrenja (mjerenja i opažanja) kao temelj meteorološke i hidrološke djelatnosti, cjelokupni razvoj u društvu uvjetuje potrebu stalnog napretka u svim dijelovima službe, a naročito u prognozama (npr. meteorološke prognoze za javnost, za široki krug djelatnosti, za velike korisničke sustave, za provođenje umjetnog djelovanja na vrijeme, za zaštitu požara, obranu od poplava, agrometeorološke prognoze i dr.).

Ulaže se trud u razvoju tehničke meteorologije, agrometeorologije, zaštite atmosfere, pri umjetnom djelovanju na vrijeme, pojedinim granama primijenjene meteorologije, izvodenju i pohranjivanju podataka, te posebno u znanstveno istraživačkom radu i primjeni suvremenih, znanstvenih i tehnoloških dostignuća.

Da bi se sve ove zadaće mogle izvršavati, da bi se osiguralo tehnološko jedinstvo razvoja službe, njezin sadržaj, prava i obveze te da bi se posebno prilagodili obvezni normativi WMO-a meteorološkoj i hidrološkoj primjeni na području Republike Hrvatske potrebno je donijeti temeljni ili sustavni Zakon koji uređuje obavljanje meteorološke i hidrološke djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Meteorološka i hidrološka djelatnost do uspostave samostalne države, Republike Hrvatske, bila je uređena sljedećim zakonima:

- Zakon o obavljanju hidrometeoroloških poslova od interesa za cijelu zemlju (Službeni list SFRJ, br. 39/74),
- Zakon o obavljanju poslova hidrometeorološke službe u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj (NN, 14/78),
- Zakon o sistemu obrane od tuče (NN, 54/88), nije na snazi,
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sistemu obrane od tuče (NN, 18/90), nije na snazi,

Po uspostavi samostalne države, Republika Hrvatska je u okviru meteorološke i hidrološke djelatnosti donijela sljedeći zakon:

- Zakon o sustavu obrane od tuče (NN, 53/01).

Od tada, u Republici Hrvatskoj nije donesen temeljni Zakon za ovo područje. U pojedinim drugim Zakonima koji uređuju npr. zračnu plovidbu, pomorstvo, obranu, turističku djelatnost, zaštitu prirode, graditeljstvo, vodoprivredu, telekomunikacije, mjeriteljstvo, državnu upravu itd., obuhvaćena je djelomice i meteorološka i hidrološka problematika, ali sada se prvi puta predlaže Zakon čitave djelatnosti.

Osim navedenog, notifikacijom o sukcesiji, pristupom ili ratifikacijom, Hrvatska je od 1991. godine stranka velikog broja međunarodnih konvencija i ugovora koji su relevantni za djelatnost kao što su npr.:

- Konvencija o Svjetskoj meteorološkoj organizaciji (8.11.1992),
- Konvencija o suradnji na sigurnosti zračne plovidbe (međ. ugovor 1/14 96),
- Konvencija o režimu plovidbe na Dunavu (međ. ugovor 18/98),
- Konvencija o zaštiti ljudskih života na moru (međ. ugovor 13/99),
- Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja (međ. ugovor 17/98),
- Konvencija o praćenju prekograničnog zagađenja (međ. ugovor 17/98),
- Konvencija o promjeni klime (međ. ugovor 2/96),
- Konvencija o traganju i spašavanju na moru (međ. ugovor 1/14 96),
- Konvencija o nuklearnoj sigurnosti (međ. ugovor 13/95)

Ovdje posebno ističemo, kao ostvarenje nekih odrednica i standarda potrebnih za uključenje Hrvatske u Europske i svjetske organizacije, nekoliko važnih momenata.

Republika Hrvatska je preko Državnog hidrometeorološkog zavoda članica Svjetske meteorološke organizacije od 08. studenog 1992. godine.

Na temelju uredbe o potvrđivanju Ugovora o suradnji između Republike Hrvatske i Europskog centra za srednjoročne prognoze vremena (European Centre for Medium-range Weather Forecasts - ECMWF) iz 1995. godine, Hrvatska je putom svoje opunomoćene stručne institucije – Državnog hidrometeorološkog zavoda već dobila status zemlje pridruženog člana s jasno određenim pravima i obvezama. Osnivači ECMWF-a su 18 europskih zemalja te 4 pridružene članice među kojima je i Hrvatska. Također, već od 1993. godine Republika Hrvatska je preko Državnog hidrometeorološkog zavoda uključena u djelatnosti Europske organizacije za eksploataciju meteoroloških satelita (European Organisation for Exploitation of Meteorological Satellite - EUMETSAT) - međuvladine organizacije koju sačinjava 18 punopravnih europskih zemalja članica, te 4 pridružene. Početkom srpnja 2001. potpisan je ugovor između EUMETSAT-a i Republike Hrvatske, kojeg je Hrvatski sabor potvrdio 28. studenog 2001. godine čime je Hrvatska postala pridružena članica u EUMETSAT-u s 1. siječnjom 2002. godine.

Republika Hrvatska također preko Državnog hidrometeorološkog zavoda sudjeluje u radu mnogih međunarodnih organizacija i programa kao što su npr.:

- Program za očuvanje okoliša Ujedinjenih Naroda (United Nations Environment Programme) od 1992. g.,
- Regionalni centar za ograničeno područje središnje Europe (Regional Centre Limited Area Central Europe) od 1998. g.,
- Dinamička prilagodba na ograničenom području i međunarodni razvoj (Air Limited Adaptation Dynamic et Development International) od 1995. g.,
- Alpski program mezorazmjera (Mesoscale Alpine Programme) od 1993. g.,
- Međuvladin odbor o klimatskim promjenama (Intergovernmental Panel on Climate Changes) od 1992. g.,
- Operativni program za razmjenu podataka meteoroloških radara (Operational Programme for the Exchange of the weather Radar) od 1999. g.,
- Motriteljski sustav hidrološkog ciklusa na Sredozemlju (Mediterranean Hydrological Cycle Observing System) od 1995. g.,
- Program suradnje za praćenje i procjenu prekograničnog prijenosa onečišćenja u zraku na velike udaljenosti u Europi (Co-operative programme for Monitoring and Evaluation of the long-range transmission of air Pollutants in Europe) od 1992. g.,
- Ciklone koje uzrokuju veliki utjecaj na vrijeme na Sredozemlju (Cyclones that Produces High Impact Weather in the Mediterranean) od 2000. g.

Donošenjem ovog Zakona propisuju se međusobni odnosi zainteresiranih subjekata u procesu funkcioniranja, sadržaji, postupci, načini obavljanja, nadzor, zaštita, međunarodna suradnja, financiranje svekolike djelatnosti i službe, te predvidivi učinci, međudjelovanja i posljedice uslijed takvog djelovanja. Također se izvršava obveza i potiče daljnji razvoj u procesu stabilizacije i pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, kao i globalno na razini članstva u WMO-u.

III OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU OVOG ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nisu potrebna dodatna sredstva osim sredstava koja su već sada za djelatnost osigurana u državnom proračunu i manjim dijelom u gospodarstvu.

Međutim, kako je od izuzetnog značenja modernizacija službe, posebno njezin informatički i komunikacijski sustav, morat će se nastojati iznaći nove mogućnosti za taj razvoj kroz međunarodnu suradnju i projekte, a bez novog opterećenja proračuna.

IV NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O METEOROLOŠKOJ I HIDROLOŠKOJ DJELATNOSTI S OBRAZLOŽENJEM

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O METEOROLOŠKOJ I HIDROLOŠKOJ DJELATNOSTI

25.06.2002.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju meteorološki i hidrološki poslovi od interesa za Republiku Hrvatsku, metodološka i organizacijska osnova meteorološkog i hidrološkog motrenja, prikupljanja, istraživanja, kontrole i obrade podataka, objavljivanja i čuvanja meteoroloških i hidroloških podataka i proizvoda, donošenje propisa za provedbu ovoga Zakona te nadzor nad njegovom primjenom.

Članak 2.

Poslove provođenja ovog Zakona obavlja Državni hidrometeorološki zavod (u daljnjem tekstu: Zavod).

Usluge meteorološkog osiguranja zračnog prometa obavlja Hrvatska kontrola zračne plovidbe, a meteorološka osiguranja za potrebe obrane obavlja Ministarstvo obrane.

Članak 3.

Meteorološki i hidrološki poslovi od interesa za Republiku Hrvatsku obavljaju se u skladu sa znanstvenim i stručnim spoznajama i metodama te međunarodno prihvaćenim propisima i standardima.

Članak 4.

Pojedini izrazi, prema ovom Zakonu, imaju sljedeće značenje:

- **analiza** je postupak prostorno-vremenske obrade podataka radi utvrđivanja stanja,
- **baza podataka** je uređena zbirka nezavisnih podataka razmještenih na sustavan način i pojedinačno pristupačnih putem elektroničkih ili drugih sredstava,
- **bdjenje** je uređeni sveobuhvatni proces motrenja i izvješćivanja u okviru obavještajnog sustava,
- **ekološki** označava utjecaj na okoliš tj. kakvoću zraka, voda i tla,
- **element ili pojava** je obilježje nekog fizičkog ili kemijskog svojstva zraka, vode ili tla,
- **etalon** je temeljni instrument na međunarodnoj ili državnoj razini i služi za umjeravanja drugih instrumenata,
- **instrument** je uređaj za utvrđivanje fizičkog ili kemijskog svojstva nekog tijela,
- **izvješće** je opis pojava, procesa, upozorenja, analize ili prognoze nekog fizikalnog, kemijskog ili nekog drugog sukladnog događaja u atmosferi, vodama, morima, tlu i biljnom pokrovu,
- **izvještaj** je u pravilu šifrirani skup podataka za potrebe razmjene i izvješćivanja,
- **klima** je srednje fizičko stanje atmosfere s njezinim statističkim promjenama u prostoru i vremenu, kroz višegodišnje razdoblje,
- **motrenje** predstavlja mjerenje i/ili opažanje nekog elementa ili pojave,
- **mreža postaja** je skup postaja raspoređenih u prostoru u cilju što boljeg prikupljanja podataka,
- **obavještajni sustav** je sustav veza na međunarodnoj i državnoj razini te služi za stalnu razmjenu podataka, proizvoda i izvješća svih vrsta,
- **onečišćenje zraka, voda i tla** je posljedica štetnog djelovanja ili izostanka potrebnog djelovanja, koje izaziva dulju ili trajnu promjenu kakvoće zraka, vode i tla,
- **pojedinačni podatak** predstavlja vrijednost nekog motrenog elementa ili pojave,
- **postaja** je uređeno područje s propisanim instrumentima, motrilištem i objektima koje služi za motrenja,
- **prognoza** je postupak prostorno-vremenske obrade podataka i proizvoda namjenjen predviđanju budućeg stanja,
- **proizvod** je rezultat dobiven analizom, upozorenjem, prognozom, studijom ili projektnom primjenom podataka,
- **skup (niz) podataka** predstavlja veći broj vrijednosti nekog ili više motrenih elemenata ili pojava složenih u prostornom i/ili vremenskom rasporedu,
- **upozorenje** je izvješćivanje o posebno opasnim i štetnim klimatskim i/ili vremenskim pojavama i procesima,
- **vrijeme** je skup svih vrijednosti elemenata i pojava motrenih u nekom trenutku ili razdoblju na nekom mjestu ili području.

II. POSLOVI DRŽAVNE METEOROLOŠKE I HIDROLOŠKE DJELATNOSTI I METODOLOŠKE OSNOVE

Članak 5.

Poslove meteorološke i hidrološke djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku obavlja Zavod, na temelju ovog Zakona, Programa rada Zavoda, te međunarodnih propisa, standarda i smjernica.

Poslovi meteorološke i hidrološke djelatnosti u smislu ovog Zakona su: *bdjenje, istraživanje i primjena*.

Članak 6.

Poslovi *bdjenja*, kao dio svjetskog sustava bdjenja jesu:

- a) utvrđivanje, izgradnja, opremanje, održavanje, rad i razvoj meteoroloških, hidroloških, fenoloških i ekoloških mreža postaja,
- b) motrenja u mrežama postaja fizičkog i kemijskog stanja atmosfere, mora, kopnenih površinskih i podzemnih voda, površinskog sloja tla i biljnog pokrova,
- c) obavljanje radiosondažnih, radarskih i drugih oblika daljinskih i specijalnih mjerenja,
- d) prikupljanje, razmjena, provjera, čuvanje i objavljivanje podataka i proizvoda sustava bdjenja,
- e) utvrđivanje, izgradnja, opremanje, održavanje, rad i razvoj baza podataka,
- f) utvrđivanje, izgradnja, opremanje, održavanje, rad i razvoj obavještajnog sustava,
- g) stalno praćenje, analiziranje i prognoziranje meteoroloških, hidroloških, fenoloških i ekoloških stanja elemenata i pojava te upozoravanje na razvoj opasnih i štetnih pojava i procesa,
- h) izrada prognostičkih podloga općih i posebnih namjena u načelu za područje Republike Hrvatske.

Članak 7.

Poslovi *istraživanja* atmosfere, hidrosfere i litosfere jesu proučavanja:

- a) meteoroloških, hidroloških, fenoloških i ekoloških pojava i procesa te razvoj i primjena novih metoda za njihovu analizu i prognozu,
- b) klime, klimatskih promjena i njihovog predviđanja,
- c) međudjelovanja atmosfere, mora, kopnenih površinskih i podzemnih voda, površinskog sloja tla i biljnog pokrova,
- d) onečišćenja zraka, oborina i voda te prijenosa opasnih i štetnih tvari u atmosferi, moru, tlu, površinskim i podzemnim vodama,
- e) pojava i procesa značajnih za promet zrakom, vodom i kopnom,
- f) umjetnog djelovanja na vrijeme,
- g) utjecaja vremena i klime na život i zdravlje ljudi, te ostalih živih bića i imovine.

Članak 8.

Poslovi *primjene* meteoroloških i hidroloških podataka, spoznaja i proizvoda jesu:

- a) potpora osiguranju zračnog, cestovnog i željezničkog prometa, pomorske plovidbe i drugih djelatnosti na moru i priobalju, unutarnje plovidbe, te drugih oblika prometa i veza,
- b) potpora djelovanju rada ministarstava obrane i unutarnjih poslova,
- c) izrada podloga za planiranje, razvoj i djelovanje svih djelatnosti koje su ovisne o stanju atmosfere, mora, kopnenih površinskih i podzemnih voda, površinskog sloja tla i biljnog pokrova,
- d) izrada podloga za racionalno korištenje prirodnih svojstava atmosfere, mora, voda i tla u gospodarske svrhe, a osobito u području prostornog planiranja, urbanizma, graditeljstva, poljodjelstva, korištenja voda i energijskih potencijala, te zdravstva, turizma i športa,
- e) potpora zaštiti prirodnih i stvorenih vrijednosti od stihijskog djelovanja meteoroloških i hidroloških pojava i procesa,
- f) potpora očuvanju i zaštiti prirodnih i gospodarskih bogatstava od onečišćenja zraka, mora, voda i tla,
- g) izrada upozorenja i prognoza o nailasku opasnih i štetnih meteoroloških, hidroloških, fenoloških i ekoloških pojava i procesa u zraku, na moru i kopnu,
- h) potpora državnim i županijskim "eko stožerima" kod iznenadnih onečišćenja okoliša,
- i) razni oblici i načini umjetnog djelovanja na vrijeme.

Članak 9.

Fizičke ili pravne osobe koje obavljaju meteorološke i hidrološke poslove dužne su te poslove obavljati na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona, te sukladno s međunarodnim propisima, standardima i smjernicama koje obvezuju Republiku Hrvatsku.

Pravne osobe koje obavljaju poslove, koji izravno ovise o meteorološkim ili hidrološkim uvjetima, trebaju osigurati odgovarajuće meteorološke ili hidrološke podloge sukladno ovom zakonu.

Članak 10.

Fizičke ili pravne osobe za obavljanje meteoroloških ili hidroloških poslova moraju ispunjavati uvjete na temelju ovog Zakona. Opći uvjeti za obavljanje meteoroloških ili hidroloških poslova obuhvaćaju:

- stručnu osposobljenost,
- tehničku opremljenost i
- odgovarajući prostor.

Način obavljanja poslova kao i dodatnu stručnu uvjetovanost za obavljanje poslova iz stavka 1. ovog članka propisat će ravnatelj Zavoda posebnim Pravilnikom.

Članak 11.

Rješenje kojim se odobrava ili odbija obavljanje poslova iz članka 10. ovog Zakona donosi ravnatelj Zavoda.

Rješenje iz stavka 1. ovog članka donosi se u roku 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Na postupak donošenja rješenja primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ukoliko ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 12.

Ovlaštene fizičke ili pravne osobe dužne su Zavod obavijestiti o datumu početka i opsegu djelatnosti, te dostaviti jedan primjerak izvotka upisa u sudski registar.

III. PRIKUPLJANJE, OBRADA I ČUVANJE PODATAKA I PROIZVODA

Članak 13.

Zavod ima pravo prikupljati meteorološke i hidrološke podatke iz raznih izvora na razne načine uključujući i davanje naknade za honorarnu motrilačku mrežu.

Zavod je odgovoran za točnost meteoroloških i hidroloških podataka.

Podaci meteoroloških i hidroloških motrenja su sastavni dio prirodne i kulturne nacionalne i svjetske baštine.

Članak 14.

Meteorološki i hidrološki podaci i proizvodi, koje u obavljanju djelatnosti prikupi i obradi Zavod, su službeni podaci odnosno proizvodi, a čuvaju se i pohranjuju u Zavodu.

Baze podataka kao uređene zbirke pojedinačnih podataka s obzirom na izbor i raspored građe čine samostalnu tvorevinu, te uživaju zaštitu u skladu sa Zakonom o autorskom pravu.

Tehnologiju i organizaciju čuvanja prikupljenih i obrađenih podataka i proizvoda propisat će ravnatelj Zavoda posebnim Pravilnikom.

Prikupljeni i obrađeni podaci ovlaštenih pravnih osoba smatraju se službenima.

Članak 15.

Tehnička sredstva, instrumenti, uređaji i objekti koji se koriste za motrenja u meteorološkoj i hidrološkoj djelatnosti moraju imati tipno odobrenje, biti ovjerena i moraju udovoljavati propisima donesenim na temelju ovog Zakona i prema Zakonu o mjeriteljskoj djelatnosti.

Umjeravanje i tipno ispitivanje novih tehničkih sredstava, instrumenata i uređaja za meteorološka i hidrološka motrenja te izdavanja ovjernica obavlja Meteorološki laboratorij Zavoda ili drugi mjeriteljski laboratorij na temelju ovlaštenja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

Temeljne zahtjeve iz stavka 1. ovog članka propisuje ravnatelj Zavoda.

IV. ZAŠTITA, UPORABA I DAVANJE PODATAKA I PROIZVODA NA KORIŠTENJE

Članak 16.

Zavod će omogućiti dostupnost raspoloživim informacijama vezano na okoliš bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi na njen zahtjev, bez potrebe obrazlaganja istog.

Članak 17.

Prikupljeni meteorološki i hidrološki podaci i proizvodi čuvaju se na način kojim se sprječava njihovo uništavanje, zlouporaba i krivotvorenje, odnosno neovlašteno korištenje.

Članak 18.

Podaci i proizvodi iz članka 17. ovog Zakona daju se korisnicima na temelju pismenog zahtjeva u kojem mora biti naznačena namjera uporabe podataka i proizvoda. Zavod vodi evidenciju o korisnicima i namjerama za koje je podatke i proizvode dao.

Odbijanje udovoljenju zahtjevu za podacima i proizvodima iz stavka 1. ovog članka Zavod će obrazložiti rješenjem u roku 15 dana.

U slučaju negativnog rješenja iz stavka 2. ovog članka ili neudovoljavanju uredno podnesenog zahtjeva iz stavka 1. ovog članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Koji se podaci i proizvodi iz članka 17. ovog Zakona ne mogu dati korisnicima propisat će ravnatelj Zavoda posebnim Pravilnikom.

Članak 19.

Korisnici podataka i proizvoda iz članka 18. ovog Zakona smiju podatke i proizvode koristiti samo za namjeru koja je navedena u zahtjevu bez izmjena, a nakon što su dobivene podatke i proizvode uporabili ne smiju ih dati na daljnje korištenje.

Korisnici podataka i proizvoda moraju pri njihovoj uporabi, odnosno objavljivanju navesti njihov izvor.

Ako su korisnici podataka i proizvoda iste preuzeli od neovlaštene fizičke ili pravne osobe preuzimaju punu odgovornost kao i fizičke ili pravne osobe koje su ih dale.

Članak 20.

Zavod daje podatke i proizvode na način i u obliku propisanim međunarodnim standardima.

Zavod može korisnicima na njihov zahtjev davati podatke i proizvode s detaljnijim sadržajem i stručnim tumačenjem. Troškove posebnih obrada snosi podnositelj zahtjeva.

Ministarstvima osnovne informacije iz stavka 1. i 2. ovog članka Zavod na njihov zahtjev daje bez naplate troškova posebnih obrada.

Članak 21.

Motrenja u smislu ovog Zakona, koja za svoje potrebe obavljaju druge stručno osposobljene i ovlaštene fizičke ili pravne osobe, moraju biti u skladu s propisima donesenim na temelju ovog Zakona.

Dobivene podatke iz stavka 1. ovog članka druge stručno osposobljene i ovlaštene fizičke ili pravne osobe dužne su bez naknade dostavljati Zavodu.

Zavod provodi nadzor i ocjenjivanje dobivenih podataka i proizvoda u cilju sačuvanja strukovnih znanstvenih i stručnih spoznaja i metoda te međunarodno prihvaćenih propisa i standarda.

Članak 22.

Zabranjeno je sprječavanje ili ometanje obavljanja poslova meteorološkog i hidrološkog bdjenja:

- trajnim ili povremenim mijenjanjem uvjeta za njihovo obavljanje, posebno izgradnjom objekata u blizini postaje bez pribavljene suglasnosti Zavoda,
- oštećivanjem objekata, opreme, uređaja ili instrumenata,
- ometanjem pristupa ili boravkom u objektima ili na području gdje se obavljaju motrenja.

Članak 23.

U slučaju potrebe za premještanjem objekata ili opreme, uređaja i instrumenata ili za dopunskim poslovima, prouzročitelj snosi sve vrste obveza i novčane troškove u svezi s omogućavanjem nastavka redovnog obavljanja poslova meteorološkog i hidrološkog bdjenja.

Radnje iz stavka 1. ovog članka ne smiju se započeti prije nego što je osiguran, sukladno pravilima struke, nastavak poslova koji se remete.

Članak 24.

Zabranjeno je javno objavljivanje podataka i proizvoda dobivenih na temelju obavljanja meteorološke i hidrološke djelatnosti od strane fizičke ili pravne osobe koje ne ispunjavaju uvjete iz članka 10., članka 11. i članka 21. ovog Zakona.

Članak 25.

Potrebno je uvažiti meteorološke i hidrološke proizvode u postupku izdavanja građevinskih dozvola za pojedine vrste građevina, koje propisuje ministar Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja uz prethodno mišljenje ravnatelja Zavoda i ministra Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo.

V. MEĐUNARODNA SURADNJA

Članak 26.

U izvršavanju međunarodnih obveza Republike Hrvatske s područja meteorologije i hidrologije, utvrđenih međunarodnim ugovorima, Zavod ugovorene obveze daje na korištenje stranim državama i međunarodnim organizacijama.

Zavod zastupa Republiku Hrvatsku u Svjetskoj meteorološkoj organizaciji.

Zavod usklađuje svoj rad s međunarodnim organizacijama s područja meteorologije i hidrologije.

Članak 27.

Nacionalni meteorološki i hidrološki sustav sa svojim područjima rada je dio odgovarajućeg svjetskog sustava.

Nacionalni meteorološki i hidrološki sustav bdjenja provodi neprekidnu razmjenu podataka i proizvoda utemeljenih na motrenjima stanja atmosfere, mora, voda, tla i biljnog pokrova sukladno programu utvrđenom na temelju međunarodnih ugovora, propisa, standarda i smjernica.

Članak 28.

Zavod usklađuje nacionalne meteorološke i hidrološke etalone, mjeriteljske zahtjeve i metodologije s međunarodnim propisima, standardima i smjernicama.

Članak 29.

Strane fizičke ili pravne osobe ne mogu obavljati meteorološku i hidrološku djelatnost na području Republike Hrvatske, osim ako međunarodnim ugovorima nije drukčije određeno.

Fizičke ili pravne osobe iz stavka 1. ovog članka mogu iznimno obavljati dio poslova uz suglasnost Zavoda, a sve rezultate rada (podaci i proizvodi) moraju bez naknade dati na raspolaganje Zavodu.

Dobivene rezultate rada iz stavka 2. ovog članka strane fizičke ili pravne osobe ne smiju dati na korištenje trećoj strani.

Korisnici podataka i proizvoda moraju pri njihovoj uporabi, odnosno objavljivanju navesti njihov izvor.

O poslovima iz stavka 4. ovog članka vodi se posebna dokumentacija.

VI. FINANCIRANJE

Članak 30.

Novčana sredstva za rad Zavoda osiguravaju se u Proračunu Republike Hrvatske i vlastitom djelatnošću, a upotrebljavaju se za poslove meteorološke i hidrološke djelatnosti, plaćanje članarina u međunarodnim organizacijama, uspostavljanje i rad nacionalnog meteorološkog i hidrološkog sustava, te njegovim povezivanjem

s međunarodnim sustavom i troškovima sudjelovanja radnika Zavoda i od Zavoda imenovanih predstavnika u tijelima međunarodnih organizacija i udruga.

VII. NADZOR

Članak 31.

Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona, te zakonitost rada i postupanja pravnih osoba koje obavljaju meteorološke i hidrološke poslove provodi Zavod.

Članak 32.

Inspekcijski nadzor nad propisima i pojedinačnim aktima donesenim na temelju ovog Zakona, uvjetima i načinom rada nadziranih fizičkih ili pravnih osoba određenih ovim Zakonom, provodi meteorološki i/ili hidrološki inspektor Zavoda sukladno ovom Zakonu.

Inspekcijski nadzor se ne odnosi na pravne osobe u kojima takav nadzor obavlja drugo nadležno tijelo.

Članak 33.

U provođenju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten zahtijevati od fizičke osobe, odnosno od odgovorne osobe u pravnoj osobi, kod koje provodi inspekcijski nadzor da:

- omogućiti izvršenje nadzora u radnim prostorijama,
- dostavi na uvid sve potrebne podatke i dokumentaciju,
- izvijesti o poduzetim mjerama za otklanjanje utvrđenih nedostataka,
- organizira i omogućiti uzimanje baze podataka u svrhu njezine analize,
- omogućiti izravan uvid u način obavljanja djelatnosti.

Članak 34.

Ako pri inspekcijskom nadzoru inspektor Zavoda ocijeni da nisu primijenjene odredbe ovog Zakona i odredbe propisa donesenih na temelju ovog Zakona:

- narediti će rješenjem fizičkoj ili pravnoj osobi koja nije primijenila te odredbe da u određenom roku uskladi obavljanje svoje djelatnosti,
- podnijeti će zahtjev nadležnom državnom tijelu za oduzimanjem dozvole za obavljanje djelatnosti, ako u određenom roku ne ukloni utvrđene nedostatke i nepravilnosti u radu,
- poduzet će i druge mjere propisane ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovog Zakona, te sukladno posebnim zakonima, podnijeti će zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Inspektor Zavoda vodi evidenciju o provedenim upravnim i inspekcijskim nadzorima.

Način vođenja evidencije propisat će ravnatelj Zavoda.

Članak 35.

Inspektoru Zavoda za nadzor izdaje se službena iskaznica za obavljanje nadzora.

Službenu iskaznicu iz stavka 1. ovog članka izdaje ravnatelj Zavoda.

Oblik, sadržaj, način izdavanja i uporabu iskaznice iz stavka 1. ovog članka kao i način vođenja evidencije o tim iskaznicama propisuje ravnatelj Zavoda.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 36.

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 Kn do 200.000,00 Kn kaznit će se fizička ili pravna osoba za prekršaj ako:

- obavlja djelatnost bez ispunjavanja uvjeta iz članka 9. i 10. ovog Zakona,
- koristi podatke i proizvode suprotno članku 19. ovog Zakona,
- ne obavlja motrenja u skladu s člankom 21. ovog Zakona i propisima donesenim na temelju ovog Zakona,
- onemogućiti ili uskrati ocjenu podataka temeljem članka 21. stavak 3. ovog Zakona,
- spriječava ili ometa obavljanje poslova meteorološkog i hidrološkog bdjenja iz članka 21. ovog Zakona,
- ne postupi sukladno odredbama iz članka 23. i 24. ovog Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom i odgovorna osoba u pravnoj osobi u iznosu od 10.000,00 Kn do 40.000,00 Kn.

Osim kazni iz stavka 1. i stavka 2. ovog članka pravnoj i fizičkoj osobi oduzet će se imovinska korist nastala prekršajem.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Propisi iz članka 10. stavka 2., članka 14. stavka 3. i članka 25. stavka 2. ovog Zakona donijet će se u roku tri mjeseca.

Propisima iz stavka 1. ovog članka mogu se propisati prekršaji i odrediti novčane kazne za te prekršaje.

Članak 38.

Uvjete iz članka 10. ovog Zakona dužne su ispunjavati i one fizičke ili pravne osobe koje su već registrirane za obavljanje meteoroloških i hidroloških poslova. Te fizičke ili pravne osobe dužne su pribaviti navedeno Rješenje iz članka 11. u roku od tri mjeseci od dana stupanja na snagu provedbenih propisa iz ovog Zakona, te isto priložiti u sudski registar. Ukoliko ne dobiju navedeno Rješenje prestaju s obavljanjem meteoroloških i hidroloških poslova.

Članak 39.

Odredbe članka 36. ovog Zakona primjenjivat će se u roku od mjesec dana od dana donošenja provedbenog propisa iz članka 10. stavak 2, članka 14. stavak 3. i članka 25. stavka 2.

Do donošenja propisa iz članka 37. ovog Zakona, osim odredbi koje su suprotne odredbama ovog Zakona, ostaje na snazi Zakon o obavljanju poslova hidrometeorološke službe u SR Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 14/78).

Članak 40.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o obavljanju poslova hidrometeorološke službe u SR Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 14/78).

Članak 41.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE **pojedinih članaka**

Uz članke 1. - 4. (Opće odredbe)

U općim odredbama propisano je što se uređuje ovim Zakonom, određuje se sadržaj i svrha meteorološke i hidrološke djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, utvrđuje se nadležnost Državnog hidrometeorološkog zavoda za njegovo provođenje, te se definira značenje pojedinih stručnih izraza rabljenih u ovom Zakonu.

Uz članke 5. - 12. (Poslovi državne meteorološke i hidrološke djelatnosti i metodološke osnove)

Poslovi meteorološke i hidrološke djelatnosti u smislu ovog Zakona su bdjenje, istraživanje i primjena, te je definiran i njihov sadržaj. Poslove državne meteorološke i hidrološke djelatnosti obavlja Državni hidrometeorološki zavod, a posebno s gledišta prikupljanja, obrade i tumačenja meteoroloških i hidroloških podataka, istraživanja atmosfere i vodnih resursa, klimatologiju, vremensku analizu i prognozu, primjenu meteorologije u poljoprivredi, zračnom, vodnom i kopnenom prometu, prostornom planiranju i projektiranju, praćenju kakvoće zraka i vode, umjetnom djelovanju na vrijeme i međunarodne poslove iz područja meteorologije i hidrologije.

Osim Zavoda, propisano je da ostali subjekti, kao npr. Ministarstvo obrane, Hrvatska kontrola zračne plovidbe, Geofizički zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, koji obavljaju poslove za osiguranje djelatnosti od općeg interesa koji izravno ovise o meteorološkim i hidrološkim uvjetima, kao i subjekti koji su registrirani i obavljaju meteorološku i hidrološku djelatnost za svoje potrebe, dužni su se također pridržavati odredbi ovog Zakona.

Propisuje se postupak za dobivanje ovlaštenja od strane Zavoda za obavljanje djelatnosti, kao i obveza obavijesti Zavoda o registraciji djelatnosti.

Uz članke 13. - 15. (Prikupljanje, obrada i čuvanje podataka i proizvoda)

Zavod prikuplja meteorološke i hidrološke podatke iz svih izvora i odgovara za njihovu točnost i čuvanje.

Baze podataka, kao uređene zbirke pojedinačnih podataka, zaštićene su u skladu sa Zakonom o autorskom pravu.

Meteorološki laboratorij Zavoda na temelju ovlaštenja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo obavlja umjeravanje i tipno ispitivanje novih tehničkih sredstava i uređaja za meteorološka i hidrološka motrenja i izdaje ovjernice.

Uz članke 16. - 25. (Zaštita, uporaba i davanje podataka i proizvoda na korištenje)

U cilju usklađivanja zakonodavstva s propisima EU osigurana je dostupnost raspoloživim informacijama vezanim na okoliš bilo kojoj fizičkoj ili pravnoj osobi na njen zahtjev bez potrebe obrazlaganja tog zahtjeva.

Da bi se osiguralo na ispravan način korištenje meteoroloških i hidroloških podataka i proizvoda, potrebno je propisati da se oni daju korisnicima na temelju pismenog zahtjeva, te da Zavod vodi evidenciju o korisnicima i namjerama za koje se isti ustupaju. Troškove izdavanja podataka i proizvoda snosi korisnik.

Na ovaj način dobiveni podaci i proizvodi ne smiju se ustupati na daljnje korištenje, niti se smiju preuzimati od neovlaštenih subjekata. Pri objavljivanju istih obavezno je navesti njihov izvor.

Ukoliko se traže podaci i proizvodi s detaljnijim sadržajem i stručnim tumačenjem, troškovi takvih obrada se posebno naplaćuju i tretiraju se kao vlastiti prihodi Zavoda, odnosno Proračuna.

Posebno je propisana zabrana spriječavanja i ometanja poslova meteorološkog i hidrološkog bdjenja na bilo koji način, te postupak u slučaju eventualne potrebe za premještajem objekata ili opreme.

Zabranjeno je javno objavljivanje podataka i proizvoda dobivenih na temelju obavljanja meteorološke i hidrološke djelatnosti suprotno propisima iz ovog Zakona.

Da bi se osiguralo uvažavanje proizvoda meteorološke i hidrološke djelatnosti kod izgradnje objekata i građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku, uvodi se značajna novina na način da je u takvim postupcima pri izgradnji potrebno pribaviti i suglasnost Zavoda za pojedine projekte koji će se točno odrediti podzakonskim aktom.

Uz članke 26.-29. (Međunarodna suradnja)

Zavod zastupa Republiku Hrvatsku u Svjetskoj meteorološkoj organizaciji, ispunjava ugovorene međunarodne obveze i usklađuje svoj rad s međunarodnim organizacijama iz područja meteorološke i hidrološke djelatnosti.

Nacionalni meteorološki i hidrološki sustav bdjenja provodi neprekidnu razmjenu podataka i proizvoda utemeljenih na motrenjima stanja atmosfere, mora, voda, tla i biljnog pokrova sukladno programu utvrđenom na temelju međunarodnih ugovora, propisa, standarda i smjernica.

Strane fizičke ili pravne osobe ne mogu obavljati meteorološku i hidrološku djelatnost na području Republike Hrvatske, osim iznimno uz suglasnost Zavoda i pod posebnim uvjetima.

Uz članak 30. (Financiranje)

Novčana sredstva za rad Zavoda osiguravaju se u Proračunu Republike Hrvatske i vlastitom djelatnošću samog Zavoda.

Uz članke 31.-35. (Nadzor)

Propisuje se da upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog Zakona, te zakonitost rada i postupanja fizičkih ili pravnih osoba koje obavljaju meteorološke i hidrološke poslove, obavlja Zavod za inspekcijski nadzor nad propisima i pojedinačnim aktima nadzirane fizičke ili pravne osobe iz ovog Zakona uvodi se nova institucija, inspektor Zavoda s točnom određenim pravima i ovlaštenjima. Inspektor Zavoda ne provodi nadzor u pravnim osobama gdje je nadležnost određena drugim Zakonima.

Uz članak 36. (Kaznene odredbe)

Propisane su visina i povrede za koje se izriču novčane kazne za fizičke ili pravne osobe na temelju ovog Zakona.

Uz članke 37.-41. (Prijelazne i završne odredbe)

U završnim odredbama propisani su rokovi u kojima će ravnatelj Zavoda donijeti pojedine podzakonske akte u provođenju ovog Zakona, kao i postupak za dobivanje Rješenja za obavljanje meteoroloških i hidroloških poslova za subjekte koji već obavljaju tu djelatnost.